

Ekstremizam na Mreži

Izazovi i Prilike na Zapadnom Balkanu

Zapadni Balkan se suočava sa dvostrukim izazovom zbog ekstremizma na mreži. Platforme na mreži omogućavaju precizno ciljanje regiona upotrebom različitih međunarodnih ekstremističkih narativa. U međuvremenu se regionalne istorije i geopolitike prisvajaju kako bi se opravdali ekstremističke akcije i narativi širom sveta. Ova dinamika je postala naročito jasna u martu 2019. godine, kada je Brenton Tarant izvršio razoran teroristički napad na muslimanske verske objekte u Krajstčerču na Novom Zelandu. Dok je Tarant na društvenoj mreži Facebook uživo prenosio trenutke pre napada, u pozadini se mogla čuti srpska nacionalistička pesma koja datira od jugoslovenskih ratova i koja je nedavno prihvaćena kao himna među međunarodnim desničarima. Njegovo oružje je takođe upućivalo na region, obeleženo imenima istorijskih ličnosti sa Balkana koje su pružile otpor osmanlijskoj invaziji, što je njegove postupke odredilo kao paralelni otpor „islamizaciji“.

Prisustvo Zapadnog Balkana u globalnoj ekstremno desničarskoj supkulturi na mreži, povezanoj sa radikalizacijom Australijanca Taranta, može delovati nelogično. Međutim, ovaj fenomen deo je šireg trenda koji ističe sve veći izazov u vidu proliferacije transnacionalnih ekstremističkih ideologija na platformama na mreži; kako nasilnih džihadista, tako i ekstremnih desnica. To predstavlja niz specifičnih rizika na Zapadnom Balkanu.

Za više informacija, vidite: Milo Kamerford i Simeon Dukić, [*Ekstremizam na Mreži: Izazovi i Prilike na Zapadnom Balkanu*](#). RESOLVE Network, 2021.

PREPORUKE ZA POLITIKU

Izgraditi razumevanje dinamičnog okruženja pretnji.

Poboljšana slika podataka omogućiće vladama da bolje razumeju štetne posledice na mreži povezane sa ekstremističkim narativima, dezinformacijama i govorom mržnje, kao i da identifikuju mreže koje su ključne za njihovo širenje, istovremeno osiguravajući poštovanje ljudskih prava i privatnosti.

Uložiti u regionalnu stručnost za rešavanje mrtvih tačaka jezika.

Iako globalne tehnološke kompanije imaju za cilj da korisnicima pruže konzistentno i standardizovano iskustvo na globalnom nivou, efikasno upravljanje platformama zahteva lokalizovano razumevanje jezika i kulture

Ići korak dalje od moderacije sadržaja.

Razmatranja po pitanju regulisanja tehnoloških platformi moraju otići korak dalje od same moderacije sadržaja i baviti se algoritamskim isticanjem razmene poruka ekstremista i širim eko-sistemom ekstremizma na mreži, uključujući i to kako algoritmi pretraživanja i preporuka mogu voditi ljude ka ekstremističkom sadržaju na mreži.

Razviti regionalni odgovor na regionalni izazov.

Uspostavljanje regionalne operativne grupe koja okuplja relevantna vladina odeljenja, uključujući agencije za sprovođenje zakona i agencije za elektronske komunikacije, radi identifikovanja regionalnih pretnji, razmene iskustava i razvijanja koordinisanih odgovora, poboljšalo bi napore u borbi protiv eksploatacije interneta od strane ekstremističkih i terorističkih aktera.

Uspostaviti partnerstva sa širim civilnim društvom i lokalnim zajednicama.

U naporima za suzbijanje nasilnog ekstremizma treba da se primeni pristup čitavog društva, kako bi se osiguralo odobrenje i osnaživanje napora civilnog društva za borbu protiv nasilnog ekstremizma, što takvim inicijativama može da donese jedinstveni resurs, odjek i kredibilitet.

Promovisati veštine digitalnog građanstva kroz građansko obrazovanje.

Kroz aktivni razvoj nastavnih planova i programa, programa obuke nastavnika, kao i resursa za učenje koji pružaju znanje i veštine za razvijanje kritičkog mišljenja, promovisanje otvorenih stavova, građanski angažman i međukulturalnu koegzistenciju, vlade mogu da izgrade veću otpornost na ekstremističke narative, kampanje zloćudnog uticaja i druge štetne posledice na mreži.

RESOLVE NETWORK

Bolje istraživanje | Informisana praksa | Poboljšana politika protiv nasilnog ekstremizma.

www.resolve.net.org | [@resolveenet](https://twitter.com/resolveenet)

RESOLVE je smešten u institutu U.S. Institute of Peace i nadovezuje se na njegovo višedecenijsko nasleđe po pitanju dubokog angažovanja u zajednicama pogođenim sukobima.